

הדרכת התפלה והקריה

שקדים שיפנה האדם לעסקי החיים ורגשי האות הגוף המוכרחים יפין לעצמו
 פניו מוסרי חזק ונכון. שהקדים במינוחות המתנגדות של גלי הזמן, ולכן התפלה
 המתנגדת לפעולה זו נערכת בשם עמידה. לוח נחשך ביותר אצרות אבינו ע"ה
 שהי' ראש לאמאנונים ועמד בעשרה נסיונות נפלאים, ועם כל המון המתנגדים
 אל הדרך העולה באור ד', שהסתערו להשיגו ולהדחיה נלהם למצא מעמד נכון
 וקיים לעד. שיהיה הקרא התפלה בשם משתתף עם צמחים ואילנות, שנקראו
 שדונים, על הפרחת הנפש בכוחות הדשנים המשתעשעים באופן טבעי ע"י רגשה
 הנפש. בעקבותיה שבלב. זה ראוי ביותר לעת מנחת ערב, שהאדם קרוב לחייו
 מעליו את הפרדות, ואז תוכל נפשו להתרומם בטבעה, ורגשי הקדש המטבעיים,
 המצורים בתוכה, לרביקה כאלהים חיים ולהתגבר כארבעה ויראתו המטהרת, יסיפן
 פרי תנובה ישלחו בידם ופארות להיות כדמות אילן רב ואחד השיחים, ההפרחה
 המטבעית הזאת מחדד ישר הנפש היא שרש להנהגת הרוח, אל העולם מנוחב ישר
 של ארחת חיים, שמרת הרוח, בכל מה שיש לה חק טבעי, מודיקתק היא אל המשנה
 דרכה ונוטה מנוכחה, והיא מודתו של יצחק, כדמכב וסוד יצחק ה"י ל"י וכדאמר
 רבנו ברוב ביאור, אמנם עוד רב יהרון להפלה, שהיא מוצאת הכליות ברמי
 המפלה העצור, קדושי עליון הנגשים אל ד', שעי' התפלה ידומו ויגשאו למעלה
 הנבואה או קרוב לה, כד' מוסר'ע א"ח מ"י צ"א שהם פוגעים מעצדים יותר גדולים
 מהלכות הטבע, כי יתרוממו הרבה על מצב-הטבע הרגיל ויזכקו כאלהים חיים
 כסתר לב ונפש. לוח מוכשר הוא הלילה במנותחו והמתודדות, וכמו שביאר
 החסיד ברה"ל (שער אהבה ד' פ"א) בותרו תפלה הלילה, שהוא מאפשר להפיק
 גם במחוזות נשאים וקדושים ומבואות שכליות נוראות, אשר לא יושנו בחברת
 חושי החומר, ולפי שהדברים המושגים למעלה מתהלכות השכליות המטבעיות
 באים הם שלא סטר ההדרגה הטבעית מהקל אל הכבד, וע"פ דרכי עיונים
 בודדים הממלקטים למערכה, כי-אם בטמע יגלה האור הגדול מנעם ד', אשרי
 כל זוכה לו. הקרא התפלה מצד היומה כוללת זאת התכלית, בשם פגיעה בדרך
 הזולל פוגע לא לפי ערך מרת מהלכו של הזולל לבדו כי-אם גם לפי ערך מרת
 קרבתו של הנפגע המתאים לה. וכן ה"י באמת ניעקב אבינו ע"ה, שודאי
 השלימות ג"כ התפלה לאתו החיזון הנבואי הנשגב של מראה הטולם וכל פרטיה,
 שעל כן נתיחס להפלתו שם פגיעה, ויפגע במקום, והיא מחאימה לערכיה.

א

אמר רבי חלבו אמר רב הונא לעולם יהא אדם חזיר בתפלה המנחה,
 שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלה המנחה, שנאמר ויהי בעלות המנחה ויגש
 אליהו הנביא ויאמר וגו' ענני ד' ענני נבי', רבי יוחנן אמר אף בתפלה ערביה,

עניני תפלה

טו

כשמכוונים לאיזה ענין בתפלה, צריך לשים לב, שכונתו היא להסיר
 את הרע והחשך מן העולם ולהגביר את הטוב ואת האור, של החיים האלהיים
 במולדתם, שבהופיעו הוא מלא לא רק חסדו אחר בלבד, אלא הוא משלים את
 כל החסרונות ומלא את כל הפגמים כולם, ובגדל גשמתו הרינו חסאים דוקא
 בשלמות הנגמורה והמחלפת.

ה

לפעמים אנו מתפללים שיעשה הקב"ה בקשתנו ע"י המלאכים, ולפעמים
 מפורשים גם שמוה של המלאכים, שהרי עיקר המכושק של ענין התפלות כולל
 באמת ראוי שיהי' לא להשיג מה שהוא חפץ כי-אם לרפק עצמו לרצונו של
 מקום ב"ה, וכיון שתכלית הבקשה היא מילוא אמתת רצונו ית' החפץ חסד, וכמו
 שהוא רצונו ית' להרבות חסדיו בעולם כן הוא רצונו שיהיה יתנה דוקא באותם
 הדרכים, שסדר בהם את הנהגת העולם בהכמתו ורצונו ככוכב, איך כמו שראוי
 להתפלל על עצם המכושק הפרטי כן ראוי להתפלל שיהמלא ע"פ חסדוים
 השייכים לו, ואורבהו ויהי שלמותה של התפלה, שהוא מילה בה את רצונו הוא,
 שיעשה רצונו של מקום ב"ה בעולם, הרבה יותר ממה שראוי לרצות במלוי
 הבקשה ראוי לרצות שיתקנע סדרי המאורות העליונים, שדרך תקנים הוא במילוא
 עניני התפלה, שהיו ענין התפלה ע"פ סדר המסירות, וכיון שוכנו לענין התפלה
 שיעשה רצונו, שהוא בשפעת חסד ע"פ הכנת ההתחוננים, הרי עצם התפלה היא
 הכנה רכה באופן המעולה לענין שפע הטוב והחסד ע"י גילוי המאורות הקדושים.

ו

"נביא כוחי" ד"י יוסי ברבי חננה אברהם תקן תפלה שחרית, שנאמר
 וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את בני ד', ואין עמידה אלא
 תפלה שני' ויעמד פתח ויפלל, יצחק תקן תפלה המנוחה, שנאמר ויצא יצחק
 לישוח בשרה לפניו ערב, ואין שיחת אלא תפלה, שני' תפלה לעני כי יעשה ולפני
 ד' ישפך שיחו, יעקב תקן תפלת ערביה, שנאמר ויפגע במקום וילן שם, ואין
 פגיעה אלא תפלה, שני' ואל השא כנידים רבה ותפלה ואל תפגע ב"י (ברכות
 כ"ד:). שלש לשונות אלו עמידה, שיחה, פגיעה מכוונת הז כנגד שלישה ענינים
 של תפלה התפלה בעבודת השי"ת, התחלת פעולה התפלה היא, של הענינים
 הקדושים והצירים העולים של יסודי היראה והמוסר, שקנה האדם בנפשו
 התפלה תשריש אותם יפה בלב שלא ימוטו מהסתערות רוחות של השחתת המוסר
 והעבודה ע"י יצר לב האדם והארת הזמן, ומנה של פעולה זו הוא ביותר בשחרית.